

LBRIS

We know
books

JULIA R. KELLY

**DARUL
PESCARULUI**

Traducere din limba engleză și note
ANDREEA ȘELER

LITERA
București

*Vino departe, vino, copile muritor,
În sălbăticie și-n zvon de apă nebună
Cu o zână, fugind mână în mână,
Căci lumea e plină de plâns și dor.*

WILLIAM BUTLER YEATS¹

¹ *The Stolen Child* (Copilul furat) (n.tr.)

PROLOG

Scoția, 1900

Joseph știe prea bine că vine furtuna. Vede strălucirea gălbuie din jurul lunii și scăpărarea ca de gheață a cerului de iarnă când vine de pe plajă, oprindu-se din când în când, să își odihnească genunchii ce se tot vaită și scârțâie.

Mai încolo, vântul își schimbă direcția, bătând dinspre miazănoapte spre miazăzi și, trezindu-se în miez de noapte, îi simte duhul stând la pândă, departe în larg, nările i se umplu cu răsuflarea sa înghețată, cu mirosul sărat preschimbat. Ar fi putut să îi prevină pe sătenii care au uitat cum să descifreze semnele – pescărușii care zboară aproape de pământ, sclipirea cerului noaptea, bătaia vântului –, dar de ce să se obosească? Las' să le ia hornurile, să le sperie dulăii, să le zburătăcească hainele și cearceafurile peste case, ca niște duhuri rele. Până la urmă, ce făcuseră ceilalți cu atâta amar de ani în urmă, când furtuna îi răpise lui atâtea?

S-a stârnit o vijelie peste Culme, unde vitele se adăpostesc laolaltă în hambar și oile se adună pe pășune. Se avântă printre casele și prăvăliile de pe Copse Cross Street și pe lângă fereastra de deasupra băcăniei, unde doamna Brown, care încă nu s-a culcat, se uită de-a lungul străzii înguste și dincolo de ea, către unduirile întunecate ale mării luate de stele. Simte în vânt

miros de schimbare și, trăgând bine obloanele, se întoarce la plita ei, își ia în poală câinele, pe Rab, și se pune pe așteptat.

Mai la vale, într-o căsuță de lângă Treptele care duc până jos, la Dunele Skerry, Dorothy aprinde o lampă și o pune pe pervazul unei ferestre de la etaj, o luminează în beznă, să îi ghideze spre casă pe cei rătăciți în involburarea și agitația valurilor.

Când furtuna ajunge la mal, fură tot felul de lucruri din micul sat de pescari cocoțat pe stânci. Ia cu ea țigle de pe case și oi; doboară copaci și sfarmă două bărci, izbindu-le de Stânci. Dar și aduce un lucru, ceva ce Joseph o să găsească atunci când se va întoarce să își verifice barca, în lumina zorilor zilei următoare.

Un dar.

ACUM

DOROTHY

Nerăbdătoare să ajungă acasă, la vetrele și oalele lor, femeile zoresc prin prăvălia doamnei Brown, chiar dacă pe sub ușă vântul încă ațâțat de furtună împinge zoaie noroioase. Ca de obicei, Dorothy nu ia în seamă zumzetul de voci de lângă tejghea sau când zarva se întetește. Ce îi atrage atenția e liniștea. Cu coșul aproape gol – câțiva cartofi, vreo două-trei cepe –, vede cum s-au adunat toate la fereastră și o prididește o senzație cu totul și cu totul stranie. Pielea de pe brațe i se strânge, o trece un fior pe șira spinării și lasă coșul jos, ducându-se și ea la fereastră. Șterge umezeala de pe geam și aruncă o privire atentă afară. Lapovița a început să se depună printre pietrele drumului, iar cerul este ca de plumb. Se uită în sus pe stradă și vede sătenii cum urcă cu greu pe ulița îngustă, cu umerii strânși și brațele împreunate, cu capetele plecate și ochii mijiiți, apoi se uită la vale spre Dune și atunci dă cu ochii de el.

De Joseph.

Merge pe mijlocul drumului. Când înțelege ce poartă pe brațe, un țipăt i se rupe din mijlocul pieptului, un vaiet crunt, ca de fiară. Fața lui Joseph e la fel de șocată cum sigur e și a ei – palidă, cu ochii larg deschiși. Părul copilului pe care îl poartă pe brațe e argintiu-închis de la apa mării, trupul moale, pielea feței cenușie. Corpul e și acum ud learcă, cu picături grele

de apă sărată în păr și cu hainele întunecate și îmbibate. În secunda următoare, aude cum celelalte femei suspină, speriate, și simte cum fețele li se întorc spre ea. Doamna Brown își pune mâna roșie și muncită pe brațul ei, iar Dorothy se întoarce, înțelegând că femeia îi spune pe nume, deși acum are un țuiit în urechi, pentru că deja a văzut...

Cum se leagănă piciorușul, în cizmulița maro, iar celălalt atârnă vânat, rece și gol.

Ca prin vis, iese din prăvălie. Toate femeile fac la fel, iar unele stau cu ochii pe ea, altele se uită la bărbatul cu copilul în brațe. Dorothy e ca o cârpă care se deșiră la margini, căci mai mult ca sigur a văzut o stafie. Pornește spre ei și întinde mâna, dar el își vede de drum, urcând pe drumul pietruit, iar femeile din prăvălie pornesc în urma lui, ca la o înmormântare. La colț, Joseph cotește și clatină din cap, să le oprească, și în momentul ăla văd toate – piciorul dezgolit zvâcnește, brațul moale se încordează și, dintr-odată, copilul se pornește a tuși cu greu, iar Joseph o ia la fugă acum, așa cum poate pe lapovița aceea, dând colțul spre casa preotului, de nu îl mai văd.

Dorothy nu s-a clintit. Încearcă să separe trecutul de prezent, dar e prea greu. Mai-mai că pleacă și ea cu ei, mai-mai că îi vine să creadă că e el, dar, în loc de asta, se întoarce acasă cu pași șovăielnici și urcă scara cu greu, fără ca măcar să închidă ușa de la intrare, cu corpul prea greu sau prea ușor, nici ea nu știe. Abia dacă își recunoaște camera, trecând pe lângă dulapul pe care nu îl deschide niciodată și apropiindu-se de comoda cu sertare.

Lapovița, împinsă oblic dinspre mare, bufnește și zgâlțâie ferestrele, iar vântul se vaită, împingându-se prin ușa casei, urcând pe scara interioară, și o găsește ingenuncheată pe podea, deschizând sertarul cel mai de jos. Bâjbăie pe pipăite printre bluzele de corp de lână și printre lenjeria intimă, până ce vârurile degetelor își ating ținta. Pentru o clipă, se miră că nu este

și acum udă. Simte cutele familiare ale pielii, o scoate și o așază în căușul format de șorțul ei, cuprinzând-o cu grijă în palme. Închide ochii și își sprijină fruntea de comodă, trăgând în piept mirosul cizmuliței aceleia maro, care încă are un vag miros de apă de mare, chiar și după atâția ani.

În prăvălie, doamna Brown ia de jos coșul lui Dorothy, pune la loc cepele și cartofii și, deși e devreme, întoarce semnul de pe ușă, cu „Închis“ spre stradă.

În noaptea aceea, Dorothy îl visează pe Moses pentru prima oară, după mulți ani. Se joacă în apa mică, în valurile de la mal. Ea se sprijină de o stâncă, îi simte căldura prin bumbacul subțire al rochiei, o lasă să se afunde în pielea omoplaților. Se uită la el, cu părul acela argintiu mângâiat de soare, înconjurat de lumina scânteietoare reflectată de mare, de toate diferențele mărunte pe care le creează memoria. În visul ei, ea adoarme pe nesimțite și, când se trezește, e iarnă, norii sunt negri și atârnă greu pe cer, furtuna e dezlănțuită. Valurile sunt uriașe, iar ea aleargă de-a lungul malului, încolo și înapoi, strigându-i numele, dar vântul îi smulge glasul și i-l aruncă spre cer. Și tocmai când e convinsă că l-a pierdut, îl găsește din nou, tras înainte și înapoi de mare, stând în picioare, ca înainte, biciuit de valurile neconținute. Se întoarce și schițează surâsul acela vag, calm al lui, cu ochii verzi schimbători ca marea.

– Mamă?

Când se trezește, când se trezește de-a binelea, vântul se jeluiește dincolo de fereastră, iar perna pe care o strânge în pumnul rece e udă.

LA ORA DESCHIDERII

Toți din sat vor să vorbească despre asta a doua zi dimineată, deși se prefac că nu e așa, din bun-simț. Femeile încearcă să se zorească pe pavajul înghețat către prăvălia doamnei Brown, să cumpere lucruri de care nu au nevoie înainte ca drumurile care duc spre și dinspre sat să înghețe și să rămână izolați, așa cum se întâmplă în fiecare iarnă.

Pun una-alta în coșuri și se adună să plătească, așteptând ca doamna Brown să înceapă, așa cum face de obicei, sprijinind o palmă pe tejghea și cu un creion în cealaltă, cu care își trage șuvițele cărunte desprinse înapoi după ureche. Dar azi e neobișnuit de tăcută și nu poți intui ce e în ochii ei în timp ce se îndeletnicește cu adunat prețurile.

– Ei, Doamne, Dumnezeu, chiar n-o să deschidă nimeni vorba? Cea care rupe tăcerea e Norah, slabă și ascuțită întocmai cum doamna Brown nu e, iar celelalte se relaxează și își pun jos coșurile, bucuroase că cineva îndrăznește să pună în vorbe ce este în mintea tuturor. Să ne ierte Dumnezeu... am crezut că văd o stafie! Închide ochii, deschizându-i imediat, ca să se asigure că toate se uită la ea. Copilul ăla semăna leit... adică, am crezut că era chiar... până mi-am dat seama că e de-aceeași vârstă. Câți ani au trecut? Cinspe? Douăzeci?

– Unde l-a găsit?

– Împins de apă pe plajă, în furtună, așa zice preotul...

– Dar în viață, dacă-ți vine să crezi!

– Am auzit că le-a zis...

– Ei, taci, am fost acolo chiar de dimineată. N-a scos nici o vorbă!

– Deci l-ai văzut?

– Păi... nu chiar, dar Martha a zis...

Celelalte se uită unele la altele cu subînțeles, arătând clar ce părere au despre această informație.

Norah vorbește încet, ca și cum le-ar împărtăși o taină.

– Să știți că înseamnă ceva, sunt convinsă. Chiar și cizmulița...

Auzind asta, toate amuțesc; e prea straniu, seamănă prea mult. Chiar și doamna Brown s-a oprit din adunări, cu o ceapă într-o mână și creionul în cealaltă, fascinată de bizarul situației.

Norah se aventurează și mai mult:

– Adică... eu mereu am zis că micuțul ăla...

În sfârșit, doamna Brown rupe tăcerea:

– Până aici cu vorbe de-astea! N-aveți milă în suflete? Nu știu cum sunteți voi, dar eu nu am timp să stau la bârfe toată ziua. Vine zăpada și vreau să ajung acasă până se lasă întunericul, mulțumesc frumos!

Monedele clincăne pe tejghea, pline de ciudă, pe măsură ce femeile plătesc, își iau coșurile și pleacă, ofensate și oarecum surprinse. Asta pentru că, dacă a existat cineva care nu prea a avut milă de Dorothy Gray de-a lungul anilor, aceasta a fost chiar doamna Brown.

JOSEPH

– Ce face băiatul?

Joseph stă în prag, frământându-și șapca în mâini.

Soția preotului, Jenny, se trage înapoi, depărtându-se de aerul înghețat pe care l-a adus în încăpere, cu ochii măsurându-i fața și uitându-se încolo și încoace pe stradă. Scoate un oftat.

– Hai, intră, măcar să nu mai stai în frig!

El trece pragul camerei pentru a doua oară în săptămâna asta, dar data trecută șocul găsirii copilului îl făcuse să își piardă orice simț de observație. De data asta, observă cât de aproape e Jenny de soroc, cu burta umflată și lăsată; observă pătuțul pregătit în hol și cum Jenny îl conduce, cu doar o urmă de reținere. Servitoarea, Martha, își ridică ochii de la aluatul pe care îl frământa și îl salută cu o mișcare din cap.

Jenny se retrage, cu o scuză.

– Așteaptă aici, Joseph, îl chem pe bărbatu-meu.

Căldura de la sobă îi dă ace de durere prin mâini, dar Joseph se apropie de ea, recunoscător să îi simtă căldura. De cum Jenny închide ușa și pașii i se sting dincolo de ea, Martha își șterge mâinile de făină pe șorț.

– Vrei ceva fierbinte de băut, Joseph? La cum mă uit la tine, ești aproape bocnă.

Zâmbetul îi e mai firesc acum.

– Nu, mă întorc la vatra mea imediat. Aruncă o privire la ușa închisă și ascultă atent, încercând să străpungă tăcerea din coridorul de dincolo de ea. Băiatul... ce face?

Martha se uită și ea la ușă, tulburată, după care începe să vorbească zorit.

– N-a scos nici un cuvânt. A dormit mai tot timpul. I-am făcut o ciorbă de vită și l-am tot ajutat să ia câte o gură și am mai pus câte un lemn pe foc.

– Deci o să scape cu viață? N-o să moară, de la frig sau de la... Înghite cu greu.

Pe coridor se aud pași, iar Martha se apucă din nou de frământat. Joseph întinde mâinile către sobă și Jenny pare mulțumită să îi găsească în aceleași poziții, Joseph cu haina pe el, fără să se fi așezat sau să se fi instalat acolo.

– Părintele e ocupat în momentul de față. Vocea îi e scadată și se uită într-adins la gheața de pe bocancii lui, care acum se topește pe podeaua bucătăriei ei. Băiatul o să scape cu viață, Joseph, ai făcut bine că l-ai adus la noi. De cum s-o întrema suficient și vremea o să ne permită, o să-l trimitem la oraș, la un spital, și apoi, cu voia Domnului, înapoi la el acasă. Se întoarce către ușa bucătăriei. După cum vezi, suntem destul de ocupate, așa că...

El înclină iute din cap, în semn de mulțumire, și iese iar în ninsoare. Era sigur că vorbeau despre el, ca și cum avusese cumva legătură cu ce se întâmplase în noaptea aia de demult. Și acum aveau să vorbească din nou. Ai fi crezut că s-a obișnuit, că nu îl mai atinge, dar nu e cazul și la plecare dă cu piciorul în pragul de piatră al casei parohiale.

Jos, pe Dune, se refugiază furios în lucrul la corabie, smulgând lemnul putrezit de pe punte, cu maxilarul încordat, cu palmele abia încălzite de puțină căldură oferită de vasul cu cărbuni.

Și-apoi dă cu ochii de ea. De Dorothy. Stă la baza Treptelor, uitându-se lung peste mare. Nu l-a văzut încă, așa că el profită de ocazie să se uite fix la ea.

Nu mai e o tânără distantă, cum era când a venit în sat, cu atâta amar de vreme în urmă, când parcă te tăia cu ochii

și te provoca la fiecare schimbare a expresiei. Își aduce aminte cum i-a luat-o inima la galop și cum i s-a tăiat respirația când a văzut-o prima oară, stând exact unde e și acum, cu mâna în păr. Mereu cu totul altfel decât fetele din Skerry, de cum cochetau cu el, chicotind și mereu puse pe glume.

Când îmbătrânise așa?

O privise la biserică de-a lungul anilor, venind mereu înaintea tuturor, rămânând și după plecarea celorlalți, făcându-și datoria, ducând pachete cu mâncare către casele celor care pri-meau pomeni, lui Jeanie, la căsuța de pe stâncă, și știe că predă la școală și tricotează haine călduroase pentru pescari, deși nu știe cine poartă puloverele făcute de ea. Soțul nu i s-a mai întors și, având îl vedere că îl pierduse pe Moses, se întreabă – așa cum făcuse de atâtea ori, în alte dăți – de ce o fi rămas în Skerry.

Își aduce gândurile înapoi în prezent.

Mai e ceva diferit la ea. Se lasă în genunchi, cu trunchiul sprijinit pe călcâie, și o privește printre pleoapele îngustate. Asta e. Nu are cizme pentru afară în picioare, iar paltonul – se încruntă și se uită atent din nou, ca să fie sigur – are nasturii închiși strâmb, cu o parte mai jos decât cealaltă. Și nu merge cu pași rapizi, ca de obicei. De fapt, parcă nu e sigură încotro se îndreaptă și se tot oprește, uitându-se peste mare. E albă ca varul, cu buzele strânse, spatele nu îi mai e așa drept, talia aceea subțire pe care el își imaginase cândva cum ar fi fost să o cuprindă în palme se îngroșase, părul roșcat parcă se mătuise și era străbătut cu șuvițe argintii.

Își ia ochii de la ea și mai smulge niște lemn înmuiat de putregai, desprinzându-l de puntea corabiei. Din cauza ei, n-a cunoscut dragostea. Micul-dejun pregătit dimineața, focul trosnind când ajunge acasă, mâncarea caldă pe masă, corpul cald cuibărit lângă al lui în somn – toate binecuvântările casnice pe care un bărbat le-ar putea aștepta de la viață, n-a avut parte de nici una.

Ea nu se uită înspre el, n-a mai făcut-o niciodată de când Moses s-a dus, și el se împăcase cu asta, dar venea clipa în care să o facă să se uite din nou în ochii lui.

Pentru că el nu uitase cearta și nici nedreptatea care i se făcuse. Și știe că nici ea.

DOROTHY

Nu se poate înfrâna, trebuie să vadă. În adâncul sufletului știe că nu e el. E învățătoare, pentru numele lui Dumnezeu! O femeie rațională. Copilul nu poate – inima ei întoarce spațele cuvintelor brutale necesare – *să se piardă* și să se întoarcă ani mai târziu având aceeași vârstă. Știe asta. Da, știe, își spune, răsuflând ușurată și sprijinindu-și palma pe masa de lemn, soliditatea acestuia reușind să le dea substanță gândurilor ei. Dar fața copilului, în vreme ce era purtat pe Copse Cross Street, îi apare în minte și, doar pentru o clipă, răsuflarea i se blochează.

Înainte să poată să se răzgândească, își înșfacă paltonul, își pune cizmele și deschide ușa casei. Căsuțele care se înșiră de o parte și de cealaltă a străzii precum și drumul propriu-zis sunt acoperite aproape total de un văl gros de zăpadă, cerul e încă îngreunat de ea, dar Dorothy zorește în sus, pe deal. Nu se uită în prăvălia doamnei Brown când trece pe lângă ea, nu vrea să le vadă pe toate la teighea și pe femeia aceea uitându-se lung pe fereastră, deși, pentru o clipă, îi simte din nou mâna pe braț și, odată cu ea, un soi de dezorientare plină de furie. „E un pic cam târziu pentru acte de bunătate“, își spune în minte, apoi se trage și se îndepărtează de atingerea aceea.

Când ajunge la casa preotului, tremură ca varga încercând să bată la ușă. Martha cântă fals în bucătărie. Dorothy nu poate distinge cuvintele, dar, însoțit de zăngănitul oalelor, cântecul creează o atmosferă casnică simplă și de data asta bate mai tare, ca și cum ar fi lăsat-o intenționat să aștepte.

Martha deschide, tulburată.

– Doamna Gray... ca să vedeți, sunteți al doilea oaspete pe ziua de azi. Joseph tocmai ce-a plecat de la noi.

Inima lui Dorothy se strânge.

Când Jenny vine în bucătărie și dă cu ochii de Dorothy, în picioare, mâinile i se duc instinctiv peste burta umflată, ca și cum ar fi vrut să protejeze copilașul din ea de umbra prelungă a pierderii suferite de Dorothy, de o așa grozăvie.

– Doamnă Gray... Pot să vă ajut cu ceva?

– V-aș fi recunoscătoare dacă... ați putea să mă lăsați să văd copilul?

Nu se îndură să implore și stă cu umerii țepeni în bucătăria aceea în care o femeie însărcinată își ține palmele peste copilașul nenăscut și o servitoare amestecă într-o oală de pe plită, cu aromele calde și bune ale tocanei umplând toată încăperea.

Ușa se deschide și preotul intră și el. Se oprește brusc în clipa când dă cu ochii de Dorothy.

– Vrea să vadă băiatul, spune soția lui, aruncându-i o privire cu subînțeles.

Pentru o secundă, pare să nu știe ce să facă, dar apoi o expresie trecătoare de înțelegere îi apare pe chip și dă aprobator din cap.

– Hai cu mine atunci, Dorothy!

Când își aude numele mic, îi vin brusc lacrimi în ochi și clipește iute, pornind după el pe coridorul cu pardoseală din lespezi de piatră și pe scara interioară, până ajung în fața unei uși, iar ea își dă seama că micuțul e înăuntru. Pentru o clipă, e ca și cum ușa s-ar putea deschide și ar da de camera din casa ei, cu pătuțul din lemn de lângă perete, sub fereastră, și că ar putea pași în ea și în trecut.

Dar, bineînțeles, nu are cum. În camera aceasta, flacăra unei lămpi cu ulei înflorește și se chircește pe noptieră, iar un foc

trosnește în vatră. Draperiile sunt trase, așa că e cald și confortabil, cu lumina galbenă dansând pe pereți.

Abia după o clipă ochii lui Dorothy se adaptează și, când o fac, vede că băiatul doarme. Din nou, resimte șocul de a-i vedea părul argintiu pe pernă. Îi măsoară obrazii, lumina evidențiind puful moale, copilăresc, de pe ei. E tras la față și slab, cu vânătăi ca niște umbre pe piele. Deschide ochii. Sunt verzi. Lui Dorothy i se oprește respirația pentru o clipă.

El schițează surâsul lui reținut, discret, cu ochii verzi și schimbători ca marea.

– Mamă?

Se uită fix la ea, cu o expresie absentă, iar respirația ei se precipită.

– Nu e el, Dorothy... Se vede.

Mâna preotului se așază cu blândețe pe brațul ei și, dintr-odată, Dorothy e cuprinsă de rușine. Ea, femeie în toată firea, să creadă o asemenea absurditate. Dar își simte golul din pântec în timp ce dă aprobator din cap.

– Bineînțeles, știam și eu.

Mâna lui e tot pe brațul ei și i-l strânge ușor.

– A fost o grozăvie mare, Dorothy. Îl simte că se uită la ea, dar își menține ochii ațintiți înainte. Să nu știi clar, să nu poți să...

– Da, ce să zic, vă mulțumesc, părinte! Știu. Se vede că băiatul e bine îngrijit. Nici nu știu de ce am venit, sinceră să fiu.

Scoate un hohot fragil și se răsuțește.

Coborând treptele în grabă și traversând holul până la ușa casei, se întoarce să salute și vede fața preotului, dezorientată și ușor tulburată. Și, în spatele lui, lângă pătuț, pe jos, cizmulița maro aruncată acolo. Se avântă grăbită afară, unde zăpada deja îngheață și respirația i se transformă în cristale de gheață.

Contactul cu aerul rece e un șoc atât de mare, că, pentru câteva clipe, e convinsă că o să vomite.

*

Când se apropie de casă, o ia la fugă și, odată ajunsă înăuntru, trăneste ușa casei și se sprijină de ea, cu palma în dreptul inimii, chinându-se să respire.

Simte trecutul la ușă, încercând să intre, și strânge tare ochii, ca să îl țină departe.

Își dăduse seama de cum se trezise în noaptea aceea, așa cum știi când bați la o ușă că nu e nimeni acasă – Moses nu era acolo. Furtuna urla, casa fiind ca o corabie smulsă din locul de ancorare, cu vântul împingându-se puternic în ferestre și în uși. Nu are habar cum de știuse, dar privirea înnebunită aruncată în camera lui îi confirmase.

„Nu astă-seară, nu astă-seară. Nu pe furtuna asta.“

Și pornise în goană prin cele două încăperi de la parter, cu ochii măriți de oroare.

Dar nu poate să meargă mai departe de atât și niciodată n-a putut. Respiră profund, încet, așteptând ca inima să își reia bătaile regulate. Așteaptă un timp, până se asigură că și-a venit în fire, după care aprinde focul în soba din bucătărie și pune ciorba la încălzit. Nu, poate că trecutul e la ușă, dar a trecut prea mult timp ca să îl primească. Poate că nu are cum să nu ia în seamă toate asemănările îngrozitoare, dar nu e cazul, chiar nu e cazul, să răscolească toate lucrurile acelea.

JOSEPH

Ar putea să bea un pahar acasă, dar, în seara asta, este atras de berăria din sat, de zumzetul în continuă schimbare al vocilor oamenilor. Ninsoarea s-a transformat în lapoviță. E deasă și udă, iar el își strânge haina bine pe corp. „O să mai ningă“, își spune.

Ușa scârțâie când se deschide, apoi vântul o trânteste la închidere, în urma lui. Flăcările din vatră dansează peste fețele pescarilor când se întorc să se uite la el. Joseph pătrunde într-o ceață de bere stătută, fum de țigară și căldură de la foc.

După o surprindere de o clipă care durează un picuț cam prea mult, cineva strigă:

– Hei, Joseph, băiatule, a trecut ceva vreme! Agnes se oprește din ștersul barului, rămâne nemișcată și se uită lung la el, înainte de a-și veni în fire, cu un efort vizibil. Cu ce-ți uzi gâtul azi?

Joseph se apropie de o masă unde stau câțiva din echipajul lui, cu alți câțiva bărbați. E loc, dar Scott, soțul lui Agnes, își îndreaptă umerii, ocupând mai mult loc.

– E cam înghesuit aici, zice.

O privire din partea celorlalți îl reduce la tăcere și se aduce un taburet. Joseph se așază, iar ceilalți se trag ca să îi facă loc. Pentru o clipă, se uită în jos, la pahare, după care pieziș unii la alții.

Unul își drege vocea.

– Ia zi, cum mai merge treaba la tine?

– Bine. E frig afară. O să mai ningă ceva, răspunde el.

– O furtună dată naibii, zice altul și toți confirmă cu mormăieli și se trag mai aproape, acum, că a venit vorba.

– Și ia zi... era acolo, pe Dune?

Joseph soarbe spuma berii, dând aprobator din cap.

– Dar unde, totuși?

– În partea aia, spre Stânci?

Ferocitatea celeilalte furtuni, de-acum atâția ani, îi revine în minte într-un haos de zgomot și, pentru o clipă, Joseph închide ochii.

– E ciudat că tocmai tu...

– Ei, hai, am fi putut să-l găsim oricare dintre noi.

– Da, dar nu l-a găsit vreunul dintre...

– Am auzit că o duce bine. Ai apucat să-l vezi, Joseph?

Joseph le spune doar o parte din ce vor să audă.

– M-am dus la casa parohială. Dormea. Jenny zice că o să scape cu viață.

Un glas calm zice:

– Atenție, băiete...

Și Joseph își cuprinde berea cu palma în timp ce Scott își împinge taburețul în spate și se izbește de el în drumul către bar.

Unul dintre motivele pentru care Joseph evită să vină la berărie.

Își bea berea, încercând să pară cât mai neinteresant posibil, iar discuția alunecă spre alte subiecte, către stricăciunile făcute, către acoperișurile care trebuiau reparate, către modul ciudat în care furtuna a smuls nisipul de pe plajă, lăsând la vedere straturile foarte vechi de dedesubt, cu bolovani dintr-o pădure fosilizată expuși, stricând forma țărmului.

Când ușa scârțâie din nou și Joseph pleacă, trecutul se apropiase pe nesimțite și de el.

– A fost ciudat, nu-i așa?

Întrebarea e suficient de ambiguă încât bărbatul care a rostit-o ar putea vorbi despre băiatul de acum sau despre băiatul de atunci.

– N-a mai fost la fel după.

– Joseph e un bărbat pe cinste; tăcut – și nu e nimic rău în asta. Un pescar pe care poți să te bazezi.

– Nici nu mă miră să te aud vorbind așa – doar lucrați împreună.

– Da și să știi că-s mândru de asta.

Bărbatul înclină din cap, ca și cum cu asta ar fi închis subiectul.

Dar, bineînțeles, nu e cazul. Lucrurile nu se opresc așa, nu și când e și Scott la mijloc. El nu se lasă.

– Atunci, spune-mi un lucru... de unde-a știut unde este? Cizmulița băiatului, adică?

Agnes scoate un oftat și își sprijină antebrațele pe bar.

– Zău așa? Am putea, vă rog, să discutăm despre altceva în seara asta?

În berărie se lasă o tăcere îmbufnată. Câteva încercări de a deschide alte subiecte se sufocă imediat.

Scott se duce la bar, își trănțește halba mai tare decât e cazul, după care își șterge spuma de pe buza superioară.

– Ei, chestia e că... tot nu știm ce s-a întâmplat, nu-i așa? Și asta și-acum, și-atunci. Toată lumea știe ce gânduri își făcea Joseph cu Dorothy, iar gelozia împinge omul la tot felul de nebunii... O fi el un pescar priceput, dar unii dintre noi vor să știe clar.

Vorbele îi sunt întâmpinate cu mormăieli de susținere, deși sunt mai multe de exasperare, iar Agnes întinde mâna către clopot.

– Gata, ora închiderii, rostește, deși nu e, iar hainele sunt trase cu foșnet din nou, șepcile sunt îndesate bine pe capete,

căci clar lapovița s-a preschimbat din nou în ninsoare, cu fulgii conturați clar pe fundalul cerului întunecat, iar bărbații ies pe rând în noaptea cu iureș de zăpadă.

În sfârșit singură, Agnes se lasă moale, sprijinită de bar. Doar nu începe iar cu asta, nu după atât timp... Poate or fi unii care vor să știe ce s-a întâmplat, dar n-a îndurat destul?

Și ce-a chinuit-o a fost tocmai că știa.